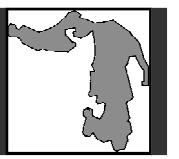

АДЫГЕИМ ЩЫХҮРЭ-ЩЫШІЭРЭР

Лъэмыйджым игъэцэкіжын лъагъекіятэ

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ишшьэрьльхэр пэлдэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцэкіэрэ Къумпыл Мурат гъэцэкіжынхэр зэрашыллэрэ «Шовгеновскэ лъэмыйджкэ» заджэхэрэ объектым тыгъуса щылагъ.

Ioшшэнхэр зэрэзэхашэрэм, пшьэрьльхэр гъэцэкілагъехэ зэрэхурэм зашигъэгъозагъ, анахъэу анае зытырагъэтэн фэе лъэнкъохэр псэольшэшхэм афигъэнэфагъех. Ашт игъусагъех УФ-м и Федеральна Зэлукэ Федерациимкэ и Совет хэтэу Хъолсэрыкъо Мурат, республикэм ивице-премьерэ Сапый Вячеслав, Мыекъуалэ имэрэй Александр Наролини.

Шыгу къеджэкіжын, метрэ 480-рэ зикхъяэгъэ псэуальэм изэтегъэпсыхан 2016-рэ ильэсийн шакогъумрагъэжьагъ. Псэольшэш Ioшшэнхэр зыгъэцакіэрэр пшьэдэкіжьеуыхъирэмкэ гүнэпкэ гъэнэ-

фагъэ зиэ обществэу «БалтСтройСервис» зыфиорэр ары. Ильэсипш пчагъэ хъугъэу агъэфедэрэ лъэмыйджым изытет дэй дэдэ хъугъагъэ. Ашт къыжэкыкэ, республикэм ишшэхэм ар зэтырагъэпсыхануу унашьо ашыгъ. Зэлукэ милиони 143,1-м ехуу пэлыагъехащ. Непэрэ мажфэм ехуулэу сомэ милион 27,6-рэ агъэфедагъ. Ашт къыдыхэлтигъэу лъэмыйджыр зыныгъ пкыягъ щыхъаэхэр агъэптыгъэх, нэмыкэ Ioшшэнхэр рагъекіокыгъех. Джашт фэдэу ажууырэ шапхъэхэм адиштэрэ псэольшахъэхэр агъэфедэхээ лъэмыйджым тель асфаль-

тыр зэблахууцт, лъэсрыкло гъогур зэтырагъэпсыхьащ, мы чынпээр къэзыгъэнэфыщт пкынхъор бэу агъэуцщих, нэмыкэ гухэлтэй щылэрэ маклэп. Мы ажууырэ ильэсхэм тикэлэ шыхъаэ дэт автомобилхэм япчагъэ хэвшыкло нахьыбэ хъугъэ, ашт даклоу мыльэмийджым рычъэрэ автотранспортми хэхъуагъ, арышь, мыш изэтегъэпсыхан мэхъанашхо илэ мэхъ.

Псэольшэш Ioшшэнхэр зыгъэцакіэрэ компаниир сменитэю мэлажъэ, апэрэм — нэбгырэ 36 — 40, чэцмэн тельтигъэе ятлонэрэ сменэн — нэбгыри 7 — 9 къыдэкы. Зэрагъэнэфагъэмкэ, мы ильэсийн шышхъяэум и 31-м ехуулэу объектыр атын фад.

AP-м и Лышъхъэ ишшьэрьльхэр пэлдэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцакіэрэр псэольшэшхэм гүшүэгъу афэхъуугъ, ежь зыщимыгъэрэзэрэ чынпэхэр къыхигъэшгъэх, ахэр псынклоу дахьэзжынхэу, Ioшшэнхэр агэлэшниену афигъэптыгъ.

— Пшьэрьль шыхъаэр лъэмыйджым игъэцэкіжын пэл-

хьащт сомэ миллиони 143,1-р шулаагъэ кытэу гъэфедэгъэнэр ары. Тэ тальэнкыкъо къыттефэрэр зэкэ тэгъэцакэ, псэольш организациими ашт фэдэ фышытыкэ къытфырилэнэу тышгъугы. Шышхъяэум и 31-м ехуулэу ажууырэ шапхъэхэм адиштэрэ объектыр тилен фад. Гумэкыгъоу къэцуухэрэр къэшүүлэтих, ташыжъутгъэгъуаз, амалэу щылэмкэ 1-пышгъу тышшүүфэхууцт. Ау, цыифхэм апашхъяэкэ пшьэдэкъыжэшко зэрэшүүхырэр зыщышумгъэгъупш. Ишыклагъэм, Ioшшэнхэр зыгъэцакіэрэ цыифхэм япчагъэ хэхъуагъу, ау уахтэу дгъэнэфагъэм ехуулэу лъэмыйджырттын фад, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Мыекъуалэ республикэм икъэлэ шыхъаэу зэрэштыр къыдальтигъэе ашт изэтегъэпсыхан мэхъанашхо зэрэратырэр къыуагъ AP-м и Лышъхъэ ишшьэрьльхэр пэлдэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцакіэрэм. Мы ильэсийн тельтигъэуыпшээкэ зигугуу къэтшыгъэлъэмийджым игъэцэкіжын пэ-

люхуащт сомэ миллиони 137-м ехуу, гъогухэм язэтегъэпсыхан сомэ миллион 200, фэтерыбэу зэхэт унхэм ящагухэр шапхъэшүүхэм адиштэнхэм сомэ миллиони 100 ыкыл лъэсрыкло гъогухэм язэтегъэпсыхан сомэ миллиони 10 фэдиз республикэм апэуигъэхуащт.

Мы объектым ыуж гъэцэкіжынхэр зыщыкло гъогухэм ашыщ горэм Къумпыл Мурат еклонлагъ, Ioшхэм язитет зыщигъэгъозагъ.

— Ажууырэ шапхъэхэм адиштэрэ гъогухэр, лъэмийджхэр тиленхэм амалэу тиэрэ зэкэ етхэлпэшт. Мыш фэдэ еклонлакэм ишуаагъекэ тигъогухэм къатехъуаэрэ хууѓэшлагъэхэм япчагъэ нахь маклэшын, цыифхэм ящынгъончагъэ къэтшүүхүмэн тилькынэу тышгъугы. Ioшэу тшээрэр общестьвэй ыльэгъун, ашт осэ гъэнэфагъэ къыфишийн фад, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

ТХАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтхэр А. Гусевым тырихъгъэх.

</div

ТЕРАКТЫР зиһшагъэхэр тэумысих

Мэлъыльфэгъум и 3-м къалэу Санкт-Петербург
къышыхъугъэ тхъамыкIагъом, метрополитеном
щашыгъэ терактым икъэбар зэкIэми зэхахыгъ,
ащ изэхэщакIохэр аумысыгъэх, ахэр къэгъотыгъэн-
хэ ыкIи пшъэдэкIыжь пхъашэ ягъэхъыгъэн фaeу
зэральытэрэр пстэуми къаlo.

Хъакыи, лажбы зымыэ цыф-
хэр зэрэхэкодагъэхэр, шъобж
атещагъэ зэрэхуугъэр Урысыем
ицыххэм ямызакъо, лэкъыб
къерал благъэхэм ыкыи нахь
чыжъэхэм ашыпсэухэрэми гу-
хэкл ашымыхъун ыльэкыгъэп.
Телевидением иканалхэмкээ
къатыгъэ къэбархэм нафэ къы-
зэрашыгъэмкээ, СССР-м хах-
ралтыгъо шъхъаф хъужыгъэхэм
япащхэм ямызакъо, нэмыкы
къэралхэм тераактыр зиэшла-
гъэхэр зэраумысыхэрэ, хэкод-
дагъэхэм ыкыи шъобж зытеша-
гъэхэм ялахылхэм зэра-
фэтхъаусыххэрэр къизыгъоты-
кырэ телеграммхэр Урысыем
и Президентэу Владимир Пу-
тиным къыфагъэхыхыгъэх. Къы-
зэрэтшюшырэмкээ, Санкт-Пе-
тербург къышыхуугъэ терак-
тыр гухэкл зышымыхъуугъэ, ар
зиэшлагъэхэр зымыумысыгъэ
Адыгейим исэп. Тызэупчыгъэ
пстэуми джащ тетэу къиталыагъ.

НЭГЬУШУ Хъамед.

тарихъ шІэнүгъэхэмкІЭ кандидат:

— Дунэе терроризмэй пхъашэу пэуцужыгъэным, терро-

ризмэр политикэ клочэ шъхьа-
лэу хээзыхыгъэхэм зэряфэ-
шьушашэм тетэу адэзекогъэ-
ным Президентэу Владимир
Путиныр клацакло зэрэфхъу-
гъэм демыгъэштэн плъэклы-
щтэп. Пчъагъэрэ аш къыуағъ
террористхэр Сирие закъом
къызэрэшьмыуцущхэр, ахэр
тихэгъэгү зэгорэм къылтылэ-
сынхэ зэральэкыщтыр ыкли
пхъашэу апэуцужыгъэным ре-
нэу тыфхъязырын, сакъы-
ныгъэ къызыхэдтэйфэн зэрэ-
фаер. Аш игуущылэхэр, иеплты-
клихэр мары джыри зэ къэ-
шьылкъэжыгъэх. Дунэе тер-
роризмэм гүунэлкъэ гъэнэфа-
гъэ илэу щытэп. Емынэм фэ-
дэу аш зэрэдунаеу зыщиу-
шьомбгыун ыльэкыщт. Арышь,
сэ къызэрэсшошырэмкэ, тер-
рористхэм ягъогупэ пхъашэу
пышзыкыгъэным фэш! цыф
пстэуми сакъыныгъэ къызыха-
гъэфэн, альэкыщтыр тыдэкли
щашэн фае. Анахэу тиналэ
зытедгъэтын фаехэм ашыщэу
сэлъйтэ ныбжыкылэхэм язе-
клохэшылкъэхэр, ягупшысаклэ,
гъогу зафэм тещэгъэным ило-
фыгъохэр зехэгъэнхэр, плүн-
гъэ ювшэныр гъэлъешыгъэныр.

ХҮРМЭ Щамсэдин, ІофшІэнүүм иветеран:

Хъакъи, лажбы зымы́л цыиф-хэу метром Ѣзыеклохэрэр тे-рактым зэрэхкюдагъэхэр хэ-ти гухэжьшхо Ѣыхуягъеу сэл-лытэ. Къызэрсшюшырэмкіэ, ар зилягъэхэр правэуху-мэктю къулыкъухэм ялофышэ-хэм къагъотыщых ыкли хъы-кумым ылашьхэе рагъэуцо-щых, нэмымкI еклоллакіэ а lo-фым иэн ылъэкъищтэп. Мын-фэдэ тхъамыклашохэр талэки къэмыхъунхэм фэшI зэкіми зыч-зыгчэгъоу тызэкъотын, тлъэкъищтымкіэ хабзэм тыго-уцен фае. Мамыр ѢылакIэр зыгу ымыштэрэ, терроризмэ

зек^уак^әк^і тетыгъор зыбытын зыгу хэль пстэуми пшъэдэк^ыжыхшо ягъэхъыгъэнэры анах шэпхъэ шъхба^ізу щытын фаеу сеплъы.

Инүэ къыкіл, псаоу ихъажыным щыгугызыз һофыштә куяғыэм е нәмыкі гухэль зиңү урамым кытхъяльгыэм зәри-
мыгъезжыгъэр, оштә-дәмым-
штәу зәрауқыгъэр е үләгъешхо-
тещагъэ зәрэхъугъэр зызэ-
хәпхкіл, ашт фәдем лъашеу угы-
емыгъун плъәкыщтәп. Терро-
ризмәм кыыхкіләу цыфхәм
тхъамыклагъо къяхъулән зәри-
льзекыщтыр джыри зе нәрь-
лъэгъу кытщыхъугъ мәлъиль-
фәгъум и 3-м. Телевидением-
кіл къатыгъе къэбархәм зәра-

СЭХҮҮТЭЭ НУРБЫЙ

 ПЕНСИОННЭ УПЧИЖЬЭГҮҮ

Ны мылькум игъэфедэн пэлъэ гъэнэфагъэ иэп

Пенсиехэмкіэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республика щынэм ны (унэгьо) мылькум ехыл Эзгээ сертификат зиГэхэу Адыгейн щыпсэухэрэм агу къегъэкыжы Федэральнэ закону «КІэләцЫкы» зиГэхэу ятыгъэним ехылшагь» зыфию номерэу 256-ФЗ-р зытетэу щыфхэм ны (унэгьо) мыльку ятыгъэним пыль шапхээр зыгъэйорышЭхэрэм егъенаф 2007-рэ ильэсүм ишылэ мазэ и 1-м кыышыублагъэу 2018-рэ ильэсүм итагъэгъазз и 31-м нэсырэ шалъэм къыхиубытэу ятИонэрэ, ящэнэрэ е ахэм къакІельыкІорэ сабый къызыфхъугъэм е ыпшутэу айзыхыгъэм сертификат етыгъэним ифитынгъэ иГэ зэрэхүүрээр.

Хэбзэгъеуцугъэм а пла-
льэхэр зэригъэнафэрэм
къыхэкIэу ны (унэгъо)
мылькум игъэфедэн ехыл-
лагъэр 2018-рэ ильэсүм
итыгъэгъазэ и 31-м еухэу
къэбар къеклокы. Ау зэ-
рээштэ шыныпкээр нэмүүк:
хэбзэгъеуцугъэм ыгъэна-
фэрэр къэралыгъо серти-
фикат ятыгъэнымкэ фи-
тыныгъэ ялэ зыхьгулэ пла-
льэр зыщиухырэр ары ны-
лэп. Ны мылькур гъэфе-
дэгъэным ехылIэгъэ
льэу тхылтыр 2018-рэ
ильэсүм ыуужи цыфхэм
аритын фит.

Хэбзээгүйцүгъэм ыгье-
нафэрэр ны мылькур кэл-
лэццыкүхэр егъэджэгъэн-
жем пэуягъахэ ашлонгьо
зыхъуклэ, мылькур зы-
фратырэм ыныбжь ильэс
25-м нахынбэ зэрэмы-
нитицээр сэри

Шыгъячы — 2017-рэ ильэсүүмкээнд (унэгь) мылькуур сомэлийн 453-рэ чапыч 26-рэцэлхэй. Мы лъэхъянымын мылькуур зэрэпсаа эхэзэгтэйцугъяа ыгье-нэхфэрэ лъэнэкиуулымын

кум физическэ лицэклэ альытэхэрэм атырэ хэбзэлахыр техъорэп; — сертификатым шыгп- къагье илэ зыхыурээр узышьщыр къэзыушихьатырэ тухылыр игүүсэ зыхыуклэ ары нылэп;

— зыгорәкә цыфым
сертификатыр шлеклоды-
гъэмэ, ащ идубликат къа-
лихыжын ыльәккышт.

Социальныe пенсииeхэм Къаxэхъошт

**2017-рэ ильэсүм имэлүүльфэгүү и 1-м къэра-
лыгьо пенсиөхэм, ахэм ахахьэх социальнэ пен-
сиери, Йоф зымышІхэрэм ыкИи зышІхэрэм
атегъэпсыкІыгъэу процент 1,5-рэ къаҳхьошт.**

Хэбзэгтэйцугъэм зэригтэянафэрэм төгтээпсүүлжээ, а пенсиехэм кяххэжь иктыгъэ ильзэсүм амал анахь маклэм тельтиатайзүү пенсионерыр псэуным фэшл ахьщэүүлжээлхэбхан фэягъэр зынфэдизэу хэгъэгум щагьеэнэфэргъацьем тельтиатайзүү.

Аще ишүагъэкіе социальнэ гурыт пенсиеер Адыгэ Республикаэм соми 116-кіе нахыбы щыхъугъыкіи сомэ 7840-рэ Іәпэцыпэм нэсыгъ. Адыгейим-кіе социальнэ пенсие зератыхъэрэ нэбгыре 9285-рэ мэхъух.

мыгхэрийн
лоф зымышлэрээ пен-
сионерхэм ястражавой
пенсиөхэр мэлъяльфэгум
и 1-м процент 0,38-кээ
иклэрыкцээ индексацис
ашыжыщых. Мэзаем и
1-м проценти 5,4-рэ хуу-
рэ индексацис щиглэгээр
дыхэлъягтагьэу, 2017-рээ

*ПФР-м и Күтамэу
Адыгэ Республикаэм
щылэм
ипресс-къулыкъу.*

Тичыопс ибаниныгъэ къыхэхъуагъ

Леопардхэр Кавказым нахыбэу щыпсэунхэм тегъэпсыхъэгъэ проектир гэцэктэгэхъэгъэ хъуным, ахэм афэгъэхъыгъэ къэбархэр цыфхэм къафаотэним фэгъэхъыгъэ зэхахъэ мы мафэхэм станицэу Дахъо щыкъуагъ.

Чыюопс паркэу «Тхакыши» зыфиорэр юфхъабзэм къэшако фэхъугь. Псэуплэу Дахъо ипащэу Григорий Бородкиныр, хъэ гъорыклохэр къэзыубытырэ хъизмэтшаплэу «Элота» зыфиорэм илтыклоу Владимир Авдеевыр, WWF-м Урысыемкэ икъутамэу «Российский Кавказ» зыфиорэм ипресс-секретарэр Вячеслав Мороз, станцицэм щыпсэухэрэр, нэмикхэри зэхахъэм хэлжэйгъэх.

Үпэктэ къыщытгоягъэ паркым ипащэу Шэуджэн Инвер тыээрэцжээгъозаагъэмкэ, леопардхэр тичыопс щыпсэущыгъэх, ау агъэкодынхэ фаеу хуягъагъэх. Ахэр Кавказым нахыбэу щыпсэунхэм тегъэпсыхъэгъэ проектир чыюопсым икъэухуу-

мэн фэгъэзэгъэ Дунэе фондым 2005-рэ ильэсэм ыгъэцэктэнэу ригъэжжагъ.

Урысые Федерацием чыюопсымкэ и Министерствэ Дунэе фондым 1998-ынхээгээ кыфхуу, леопардхэр зыхахъуут гупчэ Шъачэ щагъэпсигъ, — къитиуагъ Шэуджэн Инвер. — Аш щагъыгъэмэ ашыщэу щырицыр блэкъигъэ ильэсэм имэкъуогуу мазэ шхъафитеу чыюопсым хатуулжхъагъэх.

Нэужым станицэу Дахъо щыпсэурэ цыфхэм гүшүэгэу афэхъугь Вячеслав Мороз. Хъакэ-къуаклэхэр зыхатуулжхъэгъэ ау агъэкодынхэ фаеу хуягъагъэх. Ахэр Кавказым нахыбэу щыпсэунхэм тегъэпсыхъэгъэ проектир чыюопсым икъэухуу-

— Кавказ къэралыгъо за-

поведникым леопард щырищ дээтгүүшхъагъ, цыфхэм къафуатэ Вячеслав Мороз. — Үпэктэ Кавказым мыш фэдэ псэушхъэхэр нахыбэу щыпсэунхэм тидэлажжээ. Тигухэльхэр къиддэхъумэ, леопард 20 фэдиз идгээжжагъ.

Хъакэ-къуаклэхэр зылтэгъугъэр зэрэлсэн фаер нэужым Вячеслав Мороз къылтагъ. Аш къэктэй щыщытгэгъуазэ.

Леопардыр зыщыпплэгъун

ары. Мыш фэдэ зеклиаклэм ушхъагъо фэхъун ыльэкыыштыр ёшхынэу ыгъэхъазырыгъэр е ишырхэр благъэу щылхэмэ, псэушхъэр улагъэмэ е сымаджэм ары. Леопардым блэгъашаа уеклонлагъэ зыхъуклэ, утебэнэн гүхэль үилэу къыщхуу ыкъи ежыри къыпфильненуу къыргэгъажжээ.

Псэушхъэм къыщхуу ыкъи ахэр къыухуумэнхэм пае къыштуубэнэшт.

Зыщыуумыгъэгъупш! Леопардым ишырхэм штуюягъэ яшыумыгъэгъэу, ишхын къызэрэштэумыхыштыр къыгурлыжкууагъэ зыхъуклэ, иягъэ къышыуумыгъэштэп.

Леопардыр шуулэг къифагъэми щынэгъошо щылэп, сыда пломэ ежжэ шуузильэгъуяа бэшлагъэ ыкъи къышуутбэнэн гүхэль илагъэмэ, ар псынкээ ыгъэцэлштгэжжагъ. Псэушхъэр къышуупблагъэ хуягъэмэ штуюягъэ ежжэгъэкын мурад зэрэштэумыгъэр гүрүжкууэон фае. Шъанэу фэгъэзагъэу мэкэ-маклэ шуукызыклаклээ шуумыкъыж.

Сыд хуягъэки псэушхъэм уео хүүштэп. Лъэшэу улагъэмэ хъакэ-къуаклэхэр пфэукиштэп, ау сидигуу къеагъэм табанэ. Сурэт тешүхинэу штумфемыжж ыкъи тукъыжынэу ежжэгъэ леопардым ыуж шуумых.

Цыфхэм леопард альэгъумэ зэрэзеклоштхэр къызафа-иуатэ уж уччэе ялэхэр къа-тагъэх ыкъи яджэуапхэр агъо-тагъыгъэх. Нэужым мы псэушхъэм фэгъэхъыгъэ къэбархэр зэрэйт листовкхэр афа-гыгъэх.

Г҃ОНЭЖЫКЬО Сэтэнай.

плэкыишт чыплэхэм къашып-къухъэ зыхъуклэ, ар зыгорэкээ уапэ къифэмэ узэрэзеклоштим угуклэ угупшигъисэн фае. Азэрэу къэтотэштим фэдэ зе-къуаклэ бэрэ къыжэхкырэп: псэушхъэр 1умыхъуштуу-жжээ

псэушхъэр зыпльэгъуклэ, уччажжэ хүүштэп. Хъакэ-къуаклэхэр пстэуми чьэрэм ыуж ильдэнхэ фаеу къа-тагъэх. Щирхэм зызыагъэбылтыгъэ лъэны-къомкэ шумышахэу штучъэн штумфемыжж ыкъи тукъыжынэу ежжэгъэ леопардым ыуж шуумых.

Псэушхъэм къылаалэ зыхъуклэ

Хъыкумым лажъэ зиэр ыумысыгъ

Цыф зыхэкодэгъэ автомобиль зэутэкым зилажэх хэль хуульфыгъэу, ятонэрэу ешуагъэу къаубытыгъэр зэраумысыгъэ унашьор Адыгэ Республикаэм и Ашхэрэх хъыкум кыгъэнэжыгъ.

Ешуагъэу автомобиль зэрифээз водителүүл гъогурыклоным ишапхъэхэр ыукуу, автомобиль зэутэкым хэфагъ. А хууль-шагъэм машинэм дисыгъэ хуульфыгъэр хэкодагъ. Зэрэгэунэфыгъэмкэ, рулым къэрэсигъэ хуульфыгъэм аш үпэктэ ешуагъэу машинэр зэрэзэрифэштэгъэм къыхэкэу администривнэ штэдэкъижж ыхынэу, машинэр зэрифээз фимынэу хыкумым унашьор ышыгъагъ. Район хыкумым иунашьор хуульфыгъэм мы хууль-шагъэм илажэх хэлжээ ылтыгъа ыкъи Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс ия 264.1-рэ ыкъи ия 264-рэ статья ия 4-рэ Iахх къызэрэдилтэйтэй ильэсипл халас тирильхъагъ.

Район хыкумым унашьор ышыгъагъ аумысигъэм шомытэрэзэу ылтыгъа, Адыгэ Республикаэм и Ашхэрэх хыкум дэо тхылхъээ зыфигъэзагъ. Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс ия 264.1-рэ статья къызэрэшил-

рэмкэ, машинэр зыгъэорышшэштэгъэ водителүүл ыпэктэ рулым ешуагъэу къэрэсэу къа-убыти, административнэ штэдэкъижж тиральхъагъэу щытмэ, тазырэу сомэ мин 200-м къыщегъэжыгъэу сомэ мин 300-м нэс, е ильэситүү халас тиральхъан альэкъишт. Штэдэкъижжыр нахь хыльтэ къафхэхун альэкъишт водителхъэу гъогурыклоным ишапхъэхэр зыукохи, аш къыхэкырэцэ цыф хэкодагъэ, е штобж хыльтэхэр тешагъэх хуягъэмэ (Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс ия 264-рэ Iахх).

Адыгэ Республикаэм и Ашхэрэх хыкум иколлегие мы юфын епхыгъэ материалхэм икъэрэклюу ахэлпэлжж, район хыкумым иунашьор къыгъэнэжыгъ ыкъи бзэдэжшагъэ зезихъэгъэ хуульфыгъэм идэо тхыльтэ зэкий-экъижжыгъ.

Шыгуу къэдгэкъижжырээ тшоигъу, 2015-рэ ильэсэм, бэдээгъум и 1-м Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс статья къэрэхъагъ ыкъи охтэ къэким къыклоц аш ишуагъэ къэкъуагъ. Мыш фэдэхэм Урысые Федерацием ихыкумхэм бэрэ ашыхаплэххэу мэхъух, аш ыпкъ къыкъырэцэ ахэр социалнэ мэхъанэ зилэ юфхэм ахэлтэгъэнхэмкэ амал къетэ.

**Адыгэ Республикаэм и Ашхэрэх хыкум
ипресс-секретарэр
ХАУДЭКЬО Азэмэт.**

Азидэ бэлэ агу рихъыгъ

Орэдыйн ныбжыкъэу Мышъэр Азидэ телевидением зэхижээгъэ зэнэкъоюу «Новая звезда» зыфиорэм зыхэлжжээ шхэхэу цыфхэм запльшагъ, агу рихъыгъ. Зэльязыгъэшлэгъэр

Орэдийр штумфемыжж непэрэ мафэм диштээ зэригъэп-сыгъэм къыхэкъэу ныбжыкъэхэм лъэшэу агу рихъыгъ. Мыш фэдэ юфхъабзэхэр бэрэ зэхээзүүгъэ Юрий Николаевыр орэдийр Азидэ къеухыфэ зимыгъэсисэу едэлгүй.

Сыда орэдийр зыфигъэхъыгъэр? Шуулэгъур, гуклэгъур, зыфэмые къалэм штумфемыжж ращаагъэм ыгу ихыкъырэр арих. Тарихым хышишэе пчыагъэ къыхэнэгъ штумфемыжж аш фэдэу зыфэмые хуульфыгъэм ратыгъэр ежж штумфемыжж тэгээгъурэ къалэм ыгуклэ фэшылжжээ, егашээм ымыльтэгъижжытими, игуклэгъу аш къыфигъанэу.

«Си Мурадин» зыщыэр бэшлэгъэм, Азидэ ар непэ аусыгъэм фэдэу ыкъуагъ. Арийн фае зэкиэми агу зыкъылтыгъэсигъэр.

Азидэ иорэдхэм сизядэум, къызгурлыгъэр щынэгъэр непэ къызэрэрилоо е зэрэгтээгъэу дэй дэдэу зэрэшмытээр, штумфемыжж ѿнгъыгъэр ѿнгъыгъэм ыльялсан непэ зышыни, аш фэгъэхъыгъэр орэд зыусыни, къэзыони зэрэшгэхэр.

**Ирина РЕЗЦОВА.
Зээзидзээгъыгъэр СИХЪУ Гошнагъу.**

ЕГЪЭДЖЭН-ГЪЭСЭНЫГЪЭ ЮФЫР

Адыгабзэмкэ кэлэегъадж ыкчи мэусэ

**Угукэ пшюигъом уфэктоныр насыпигъэшху. Ар
ышхъэкэ дэгъо ыгъэунэфынагь Мьеңкъопэ гу-
рыт еджаптэу N 11-м адыгабзэмкэ икэлэегъаджэу,
ильэс 20-м къехъугъэу зисэнхъаткэ юф зышээрэ
Мэрэтыкъо (Гъомлэшк) Сусанэ Заурбэч ыпхъум.**

Сусанэ Теуцож районным ит
къудажеу Нэчэрэзые къышы-
хууль, янэ-ятэхэм зэшыпхуу-
плээ апгүйэх. Тыр — заго-
товителыгь, ныр — унагъом
дэрмэнэир изылхъэрэ бысым-
гошагь, псаш, шыкур. Непэ
джы ежь Сусани ны, кэлэиц
епу, елэжы, унагъори, шыхъэ-
гүсэри, ибынхэри, нэмийкэу
къешэкыгъэхэри зэригъэрээ-
щтын пыль ыкчи а зэкими
акылхъяа, икэлэегъаджэ сэ-
нэххат зыкынгъигэшыпкэе-
жыныр фызэшшокы.

Сэнэхъатыр къиххыгъошха? Сыдэущтэу о анах узтегээпсы-
хъягъэу, пхэлъэу, пфекуичы-
щтыр нэмийкыбэм къахэпхы-
щта? Мы уччэхэм ежь бзы-
льфыгъеми гукэ джэуап ариты-
жъэу бэрэ къыххыгъэ, ау тэ-
убытагъэ хэлъэу къылон ылъэ-
кыщтыр, хэти ежь зыфешоу
хэлъыр, зыфэамалыр Тхъэм
зэрэргэгъотырэ ары.

Нэчэрэзые гурит еджаптэ
къызеухын пшьашшэр язэ
ишюигъоныгъэкэ бухгалтер
курсхэм ашдэгъэгъэр, ау уах-
тэр зэригъэгъуагьэм нэмийкэе,
зыки ар кыфэфедагьэп. Су-

санэ джыри къоджэ еджаптэ
и 5-рэ класс исыгъэ нылэп,
чыгэу яшагу дэтхэм ашын
дэклуаэмэ, лъагэу къутамэм
тесэу, гукэ ыгъатхъэу, дунаим
къыхаплэу, пстэуми зэр-
шхъащырэм ыгъэинэу, орэ-
дир къыхидзэм къыригъэшэу
зыщетым. Енэгүягъо, джащ
къышыублагъэу цыфхэр зыль-
щэнхэр, ыгъэдэонхэр, ылпун-
ыгъээнхэр сэнхъатэу илэ зэ-
рэхъущтэир къенэфэгъагъэкэ.
— Непэ къызэнэсигъэм къо-
дже еджаптэмын сүщеджээз,
анахэу урыс литературэмкэ
еэбээрэу зэдгашшэштыгъэхэр
сцыгыупшагъэхэп, загъори си-
клиасэу къесэложых, — къе-
люатэ Сусанэ, — бзэхэмкэ,
литературэмкэ гэзэгъэу сэн-
аушигъэ схэлтыгъэу сэгүгъэ.
Сырхъатыгъэп, сшоигъуагь кэ-
лэегъаджэ сыхумэ. АКъУ-м
ильтэпкэ факультет джащигъум
заочнэу сычэхъягъ, я II-рэ
курс сыхумэу тикъоджэ еджап-
тэлофшэнэир щэгъажы, му-
зыкэмки (шылэр арти), ублэ-
пээ классхэмии зы ильэрэ юф
ащысшагъ. 1997 — 1998-рэ
ильэсхэм Мьеңкъупэ сыйкэ-

къагь, 1999-рэ университе-
тыр къесуухыгъ. Мы ильэс
дэдэм я 11-рэ Мьеңкъопэ гу-
рыт еджаптэ адыгабзэмкэ
кэлэегъаджэу юфшэнэир щэ-
гъэжагь ыкчи сигуапэу непи
юф щысшэш.

Мы уахтэм адыгабзэр ыкчи
адыгэ литературэр къэлэдэс
адыгэ, тимылтэпкээгу еджак-
лохэм ашарегъашэ Мэрэты-
ко Сусанэ. Адыгабзэр зы-
луулт адьгэ еджаклохэм гуры-
югъошшу зэрашиштын ыкчи
яныдэлтфыбзээ темыукыт-
хъэхэу гүшүлэнхэм фегъасэх.
Ильэс 20-у юф зышээрэн егъэ-
дэжэн-гъэсэнэгъэмкэ щылэ шы-
кэ-амал зэфшьафхэр къыз-
фөгъэфедэх.

— Бэйтгүри — урысбээ-
ри, адыгабзэри — згээфедэ-
зэ, лъэпкэ программэмкэ нахь
зыдэзгэхъыхызэ юф адэсэ-
шэ, — тэгэгтэуазэ Сусанэ.
— Сикэлэеджаклохэм янахы-
бэр адьгэх, урысхэу урокым
къаклорэр бэл — зытуул, янэ-
яэтэхэр флахэп. Ау ежь урыс-
хэм зышоийго дэдэ къахэкы-
мэ, тыдеэ бзэр ышэнхэмкэ.
Тиадыгэ еджаклохэм мы аужы-

рэ ильэс зыхыблым адыга-
бзэм ыкчи литературам нахь
агу факло хуульэу сыхэлтээ,
ны-тыхэри ашкэ къаделэх. Сэ
апэрэ классым къышыубла-
гъэу я 11-м нэс тхъамафэм
сыхатиту зырыз ашэсэты,
адыгабзэм хотэу, адыгэ ли-
тературэр агу рихъэу, лъэпкэ
шэн-хабзэхэр ашгэшэгъонэу
зэхэфых. Тиадыгэ тхаклохэм
афэсэгъэнэуасэх, ахэм я про-
изведеннихэм е усэхэм къа-
хэфэрэ гүшүлэнхэр зэхэтэфых,
зэтэгъапшэх. Гүшүлэнхэмкэ
диктант тэтхы. Ублэпэ клас-
схэм арьсхэр я 2-рэ клас-
схэм щэгъэжэгъэу дэгъо къе-
дэхэх, гүшүлэнхэр нахь къа-
хэхэхэ. Адыгабзэм изэгэшэл-
нэхэмкэ зэкэ шылкэ-амал хэхы-
гэхэ, егъэджэн тхыльхэр сэ-
гээфедэх, Къэрэтэбэнэ Асыет
ипрограммэкэ а 1 — 4-рэ
классхэр ыкчи кэлэегъаджэ-
методистэу Блэгъож Сайдэ
итхыль юлсыгъэхэхэ нахь ин-
хэр — я 5-рэ классхэр есэ-
гъаджэх.

Мэрэтыкъо Сусанэ адыга-
бзэмкэ юлэхэлтэй куулайнгъэм
исэнхъаткэ шэнхэнгъэм зэ-

рахахъорэм егъэгушо. Мы
ильэсэым къалэу Мьеңкъупэ
«2017-м икэлээгъэджэ анах
дэгъу» зыфиорэ зэнэхъокъоу
щизэхашгэгъээм игуапэу хэ-
лэжагь, зэрэшоигъуагьэу зы-
кышишигъуагьэу ыкчи лъэ-
нэхэри «За волю к победе»
зыфиорэмкэ къышыгэгъэ-
щыгъэ, Щитхуу тхылти, нэпэ-
епль шуухафтыни къыфагъэ-
шьоагьэх.

Бэмышэу адыгабзэмкэ
кэлэегъаджэу Мэрэтыкъо —
Гъомлэшк Сусанэ джыри зы-
шэншыу къыхэшгыгь: усэхэр
адыгабзэмкэ ытхыхэу ригъэ-
жагь. Зэгорэм, сабыйзэ, чыг
шхъапэм тесэу орэдир зэ-
ригъэжынчыгъээр хъаулые
зэрэмхъуугъэм ар ишыс. Кэ-
лэеджэкэо цыклюхэм апае усэ-
хэм ашыщхэр ильэс зытуул
хуульэу журнале «Жыгъоби-
ным» ыкчи Адыгэ къэралы-
гъо университетын къышы-
дэкырэ журналэу «Ныбдже-
гъум» къащиутигъэх. Иусэн
юф нахь һэрифэгъу хуульэу,
усакхэхэр титхаклохэм, цыфы-
гъэм, шэн-хабзэхэр афэгъэ-
хыгъэхэу етхых. Ахэм ежь
кэлэегъаджэу, адыгабзэр зы-
гукэ зикласэу Мэрэтыкъо Су-
санэ аш фыщытыкэ хэхыгъэу,
шхъеклафэу фырилэр къира-
лотыкы.

Бэмышэу, гъетхэпэ мазэм
и 14-м, зэфэдэкэ Адыгэим ит
еджаптэхэм адыгабзэмрэ тхы-
бзэмрэ я Мафэ щахагъеунэ-
фыкыгь. Сусанэ ежь ышхъэ-
кэ мэфэкэ зэхүүгъэ урок зэ-
хишгэгъагь: «Цуг Тучеж: Вера
в светлое будущее» ылоу.
Лъэпкэ усэхлошхом ыцэ джы-
я 11-рэ Мьеңкъопэ гурит еджап-
тэхэм иеджаклохэм нахь апэ-
блэгъэхэу. Сусанэ мэльхэ-
хьо, къегъоты шылкэ зэфэ-
шхъахэхэр адыгабзэр лъэх-
хэм ягъэшэгъэнэхэмкэ, по-
пыте хуунымкэ. Арышь, еджак-
лохэм, кэлэегъаджэ чанми
«Гъогу маф!» ятэо.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.
Сурэтим итыр: гурит еджап-
тэу N 11-м адыгабзэмкэ
кэлэегъаджэу Мэрэтыкъо
Сусан.

УСЭХЭР

Тицлиф пэрьт

Тхэкю цэрылоу
Мэшбэшшэ Исхъякъ фэсэхты

Адыгэ Республикаан ицэиф пэрьт
Непэ шхъафитэу ыцэ къесэло.
Зы лъэшэгъэп аш зээличигъэр,
Зы тхыдэ закъоп зыфэбэнагъэр.

«Адыгэхэр!» поношь, зы усэп ытхыгъэр,
Ахэм ядэхагъэ къыфэлтэйкырэп.
Ытхэдэхагъэр, ыгъэбайгъэр,
Куцыжъэу ялэр ытхыгъуацэл.

Зеклокэ-шылыкы, лъэпкэ хэбээ дахи,
Адыгэ шуушафы, аш изехъаны
Гупшицэ-усэмэ лъагъэу ахэл,
Лъэшэгъу пчагъэу чылъэм щэшхъаль.

Бзэм зыфигъази, бзако мыхъунэу,
Къэлэмынэ чанкэ ыгъэунэфыгъ.
Адыгэ намысыр тхыгъэ унашьюо,
Лъэшэгъу тарихъыр гъогу рищаагь.

Адыгэгур тыгъэу орэмыкъуасэ!
Сабыйхэр фэтэшы нэлжээ тихъишъэ.
Тыгъасэрэ непэрэ лъэшэгъу азыфагу,
Псыхъо дэччыгъэйм Ихъякъ щыгъуаз.

Сиадыгабз

Тихэгъэгу шу тлэгъунэу,
Къушхъэ сыйдхэм танэсигъенэу,
Тимээ кырхэм яхы къабзэ,
Псыхъо чээрхэм якъэртгъуагъэ
Гукэ ренэу зэхэтшэнэу,
Дахэу жабзэм хэдгэхъонэу,
Тыгъягъас эдигабзэм.

Хъарыф луухумэ тыхъяджэнэу,
Усэ дахэхэр риттхынэу,
Шлоу щылэр кырхытнэу,
Хэбээ дахэу лъэпкэйм хэлъыр
зэкэ кырхытнэу,
Ныбдэгъуыгъэр дгэлэлэпнэу
Адыгабзэм тэ тэгъасэ.

Цыфынныгъ

Цыфынэу цыфыр
Дунаим къытхэо.
Жыр ыгъэлъаплэм
Шу ар альэгъу.

Иофшакэ ар къегъэдахэ,
Дахэу гүшүлэнэ,
Гур къегъэфабэ.

Фэбагъэхэу хэлъым
Куячэ къууеты.
Шуулэгъу плъырим
Лъачэр kleуты.
Ныбдэгъур зафэмэ,
Зыбузэнкы,
Орэдир чэфымэ,
Үгээбэйбатэ.
Тыгъэр кючэгъумэ,
Укъегъэфабэ.

Гъогур пхырецы

Къэзымыщэгъэ къалэм
Быракъыр фычласэ,
Насыпир къыфэкло,
Бынэр егъэгушо.

Чылэм ихъярыш
Цыфхэр мэчэфы,
Хахъэрэхэ хэклиудэу
Джэгушо фашы.

МЭРЭТЫКЬО Сусан

Адыгэ унагъом
Ылласэ мэлтэ,
Сабый къафэхъумэ
Чыг фагъэтысы..

Сичыгу пай

Сыфай остыгъэ нэфыр
Сичыгу ренэу фэблэнэу,
Тыгъэ нэбзиймэ янурэ
Адыгэ чыгум фепсынэу.
Сыфай адыгэ цыфыр
Мамырэу ренэу псэунэу,
Адыгэ чыгум иштихъу
Лыбланэмэ арагъэлонэу.

Сыфай къэгъагъыр щыкынэу,
Ипсыхъо чээрхэр къэрьонэу,
Къэлэ ныбжыкъэр щылъатэу
Пчэгум зиушъомбгүнэу.

Сыфай нахьыжъэмэ
Япсалээ пытэнэу,
Типшэшшэ дахэмэ
Насып ялнэу.

Сыфай адыгэ чыгум
Ренэу хахъо илэнэу.
Ипсыхъо чээрхэм
Пцэжъыер бэу ахэсигъенэу.

Тыркуем кыща-
гъэкъыхэрэ
хэтэрыкіхэмрэ
пкышъхъэ-мышь-
хъэхэмрэ тихэ-
гъэгу кызэрара-
мыгъэшжыхъхэрэ
ильэсэм ехъугъ.
Ахэм помидорыр,
нэшэбэгур, къу-
жыр, мылэрьисэр,
чэт-тхъачэтыхъхэр,
нэмикхэри
ахахъэштыгъэх.

Тэтыер нахь макэми, нахь йашуу

Аужыре лъэхъаным къэрэ-
лыгъуитум япащэхэр нахьы-
бэрэ зэлокхэх, лъэнныкуитуми
федэ къафээзыхырэ юфыгъохэм
къарагъээзжымэ, туризмэ
зырагъэушшомбгъужымэ ашо-
игоу рэгүштэх. Ау Россель-
хознадзорын къызэрэхигъэ-
шыгъэмкэ, Урсылем къира-
щэштэгъэ шхыныгъо постэури
джы къырнагъэсъжыщтэг. Чын-
плэ зэжку тифи, тэр-тэрэу къед-
гъэкъыхэрэ ыкы къыдэдгъэ-
къыхэрэ пичъягъэ шхэхэу хэд-
гъэхъон фаеу тызэхъум, гү-
нэгъу къэралыгъохэм тащымы-
гугыжъеу едгъэжъагъ. Аш пае
тыркухэм къытфарагъашштэгъэ
мылэрьисхэм, помидорхэм, нэ-
мыкхэм ачыгпэхэм тэ къэд-
гъэкъыхэрэ архыгъагъ.

Ведомствэм ипрес-секрета-
рэу Юлия Меланго къызэрио-
рэмкэ, мэллыльфэгъу мазэм
тилъыкло куп Тыркуем агъэко-
ныш, къытфарагъашэрэ хэтэ-
рыкхэм язитет шылпкъэр къы-
зэрэгшэшнэу щыгъ. Ау Р.
Эрдоган Урсылем щищэфыре
коцым, натрыфым ыкы дагъэм
яичъягъэ къызэрэшигъэштэг
еусэ. Тэ тифермерхэм бэшлагъэ
къызалорэр Тыркуем тыралхъэ-
гъэ санкционхэр тырамыхъжы-
хэмэ ежхэмкэ зэрэнхын-
шур. Урсылем хэтрыкхэмкэ

лъэпкъ Союзэу иэм ипащэу
Сергей Королевми 2020-рэ
ильэсэм нэс Тыркуем кытэл-
клигъахъэштэгъэхэр тихээгү
къыращэнхэу фитынгъэ арам-
мытынэу къыкхэлъяа.
Урсылем мэкъумэш хъыз-
мэтымкэ и Министерстви
юфым еклонлак!эу фильгъу-
рэр къыуагъ: Тыркуем кыща-
гъэкъыхэрэ тикъэралыгъо къы-
рядгъэшэнхэ хъумэ, ежхэмийн
аэлкэдгъэхъэрэ лэжыгъэхэмкэ
фитынгъэ къытатын фое.
Мы лъэхъаным Тыркуем
кыща-гъэкъигъэ помидорым иго
къесигъ, ищэн-щэфын рагъэж-
гъах. Ильэс къэс а зы хэтэрык-
льэпкъым доллар миллиард ны-
къо фэдиз хэгъэгум федэу къы-
фехы. Джынэс тыркухэм япо-
мидорхэр тибэдзэрхэм нахьы-
бэу атэлгъяа, джы тэ тичыгъу
къыщагъэкигъэхэри нахьыбэу
къытхэхэе хъугъяа. Пхъэшхъэ-
мышхъэу тищыкхагъяа ызы-
ныкъо фэдизым нэдгъэсигъ.
Арышь, хэтэрыкхэм якъэгъэ-
кын юф дээшишэрэ хъызмэт-
шэллабэмэ Тыркуем кытиш-
хэрэ алеу тэтыгъэхэр къызэка-
мыгъэжынхэм зэдеэжъхээ
пильхэмэ нахьышоу алтытэ.
(Тикорр.)

ХЭБЗЭУХЪУМАКЮХЭР АЛЬЭХЬУХ

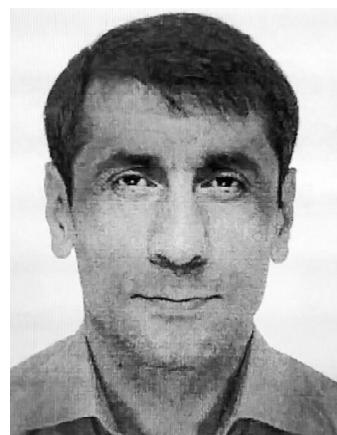
Зыдэштыгъэхэр шъоштэмэ...

цием икъулыкъушшэхэр лъэхъу. Ар 1975-рэ ильэсэм къэхъу, Тууцожь районом щепсэу. Мы хъульфыгъэр зыдэштыгъэр зышэхэрэм э аш фэгъэхыгъе къэ-
бар зылэклэхэм хэгъэгу клоцл
юфхэмкэ къулыкъухэм зафа-
гъэзэнэу къяльэх. Мыекъуа-
пэкхэ телефон номерхэр: (8772)
59-64-00, Тууцожь райономкэ —
(87772)-9-14-31, 8-918-229-
83-83-рэ е полицием иотдел
благъэм иномерэу 02.

Джащ фэдэу УФ-м хэгъэгу
клоцл юфхэмкэ и Министерствэ
иотделэу къалэу Геленджик
щылэм икъулыкъушшэхэр лъэхъу
тыгъон бзэджэшлагъэ зээвхъя-
гъу зэгүцэфхэрэ Хъудаекъо
Рустам Бисльян ыкъом. Ар
1983-рэ ильэсэм къэхъу, Мыекъуа-
пэкхэ телефон 02.

Хъыкумым унашью ышыгъэр
пчагъэрэ зыукъогъ Шпиг Ва-
силлий Василий ыкъом поли-

Хъульфыгъэм фэгъэхыгъе
къэбар зылэклэхэр мыш фэдэ-
телефон номерхэм къатеонхэу
хэбзэухъумаклохэр Къяджэх:
Краснодар краимкэ — (86141)
3-29-35-рэ, Мыекъуапэкхэ —
(8772) 5964-00 е полицием
ичыгпэ отдел благъэм иноме-
рэу 02.

Наркотикхэр къахахыгъэх

Юфхъабзэу «Хъадэгъур зыща-
щэрэ къало!» зыфиорэм щы-
щэу оперативнэ юфшэнэу зэ-
хащэхэрэм яшыагъэкэ, ильэс
37-рэ зыныбжь бзыльфыгъеу
Новороссийскэ щыщыр мы
мафэхэм Мыекъуапэ къыща-
бытыгъ. Аш зэкъоцыщыхъагъэу
къахахыгъэр зауплэккум,
пщэн узыфимыт «щыгъу»
къычэкъыгъ.

А пчыхъэ дэдэм зэгуцафхи къа-
бытыгъэ хъульфыгъэми пакетэу къы-
хахыгъэм наркотическе веществуо «щыгъу» клоцыльеу
къычэкъыгъ.

Зэгуцафхэрэм къахахыгъэ наркотическе пкыгъохэр къыз-
дахыгъэмрэ гухэльэу фырьягъэмрэ оперативникхэм зэхэфы.
Уголовнэ кодексым истатьяу 228-м иапэрэ лахь къызэрэ-
дилытэу, ахэм ильэсич хъапс къахын альэкъыт.

Тыгъуаклор къаубытыгъ

Бзэджэшлагъэр зызэрхъагъэм тлэклю тешлагъэм, аш изэхэфын Адыгеймкэ МВД-м иофишилэхэм мэхъбанашо раты, ахэм якъхэгъэшын юфыши
рашылэ. Мы блэкъыгъэ мафэхэм аш фэдэу
уахътэ зытешэгъэ бзэджэшэгъи 5 зэхэфыгъ.

Гъэтхапэм и 15-м гъогоу
«Мыекъуапэ — Джаджэ»
зыфиорэм ильэс 21-рэ зы-
ныбжь бзыльфыгъэр щахъун-
кль, ителефон тырахыгъ. Мы
хъугъэ-шагъэмкэ уголовнэ
юф къызэуахыгъ. Полици-
ем иофишилэхэм зэхэфын
юфхъабзэу зэрахъагъэм
яшыагъэкэ ильэс 26-рэ зы-
ныбжь клаалэу Мыекъуапэ
щылэсэурэр къаубытыгъэу аул-
лэккум, аш тапэкли хъыку-
мым иоф ыуагъэу, тыгъо-
ным ехыгъэу агъэпчиагъэу
щыгъ.

Аш фэдэу ильэс 58-рэ зыныбжь бзыльфыгъэу стани-
цуу Ханскэм щылэсэурэм гъунэгъухэм япхъэх къытгыгъ-
гъэу къаубытыгъ. Мыщ фэдэ юфхэм язэхэфынкэ МВД-м
Тэхъутэмькье районымкэ иотдел чанэу юф ешэ, хъугъэ-
шагъэрэ псынкэу зэхэфы.

**Адыгэ Республикам хэгъэгу клоцл юфхэмкэ
и Министерствэ ипрес-къулыкъу**

Цыхъэштэгъу телефоным юф ешэ

**Адыгэ Республикам хэгъэгу
клоцл юфхэмкэ и Мини-
стерствэ къызэритирэмкэ
щылэм мазэм и 1-м къыщи-
ублагъэу «УФ-м и МВД
илини пльыр» зыфиорэм
къыдыхэлъятаагъэу чэчи
мафи цыфхэр зытеонхэ
альэкъыт «цихъэштэгъу телефоным» юф ышэнэу
ригъэжъагъ. Аш иномерыр (8772) 59-64-88-рэ.**

Тикъэралыгъ щылэсэурэм цыфхэм ыкы гражданствэ зимыэхэм
мы телефон номерым къытгырэ амалхэр къызфагъэфедээ, по-
лицием икъулыкъушшэхэм бзэджэшлагъэ е хэбзэукононгъэ зэ-
рахъагъэмэ къыралотыкын альэкъыт. Къэбарэу къалэкхэя-
гъэмкэ хэбзэухъумаклохэм ултэлкунхэр зэхажэштых, АР-м хэгъэгу
клоцл юфхэмкэ и Министерствэ ипрес-къулыкъу.

**АР-м хэгъэгу клоцл
юфхэмкэ и Министерствэ
ипрес-къулыкъу**

◆ ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ ИГЬОГУХЭМКІ

Израиль къикыгъэ купэу тильэпкъэгъухэр зыхэтыр мы мафэхэм Адыгейм щыI. Республиком иобществене движениеу «Адыгэ Хасэм» тихъакIэхэр рагъэблэгъагъэх. Адыгабзэм изэгъешIэн, лъэпкъ шэн-хабзэхэм атегущыIагъэх.

Лъэпкъ шэжьыр ягунэс

— Адыгэхэр итэкухъагъэжу дунаим щэпсэух, — къышыуагъ зэхахъэм Израиль къикыгъэ купым илашэу Бленгээпцэ Изидин.

— Тыдэ тыщыIеми адыгэу тызэрещтыр зыдэтэшIэхъы, зыдъэгъушащэрэп. Израиль ис лъэпкъхэм такъыхэши. Адыгэ къуаджэхэу Кфар-Камэ ыкIи Рихвание адэсхэм яшыIакI дэгъу.

Нэпсэу Фуад, Щорбош Нурдин, Шэуджэн Мыхамэт, Шэуджэн Иляс ягупшихэм таша-тэгъозагъ. Ильэси 150-м къехъутгээтийн тильэпкъэгъухэр Тыркуем, Израиль, Сирием, нэмых къэралыгъохэм ащэпсэух. Адыгабзэр, лъэпкъ шэн-хабзэхэр ашIэх, шэжьыр ягунэс.

— Тишэн-хабзэхэр тэр-тэрэу къэтэхъумэх, — зэдэгүүшIэгъур лъэгъекуатэ Нэпсэу Фуад. — Адыгабзэм изэгъешIэн унагъом къыштэгъажъэ. Тичылэ зэлукла-

пэхэр дэтых. Зэхахъэм адигабзэкI ташгүүшIэ. Бзэр къеуухмынэм фшэл бгээфедэн фаеу тэлтытэ. Тиклалэхэм адигабзэкI тадэгүүшIэ, ордхэр ятэгъашIэн..

Адыгэ Хасэм итхъаматэу Лымышкью Рэмэзан, Хесашхъэм хэтхэу Шхъапалькью Гъучылп, Болэкью Аспълан, Къэзэнэ Юсыф, Мигу Эдуард, Бэгъушэ Алый, Хэсани Мыхамэт, Къуиж Къэплълан, фэшхъафхэри хъакIэхэм гүүшIэгъу афэхъугъэх. Язэфхъысыжъхэм анахъэу къахэдгэшIэрээр зэгъэшэнхэр зэрашыгъэхэр ары.

Укызыыштгүхъяа ушысыныр къезымыгъэкIгъэхэм зэхахъэр къагъебаигъу тэлтытэ. Интернетийн ихьытуу зеушомбгуу, ныбжыкIэхэм къебарэу къаалкайхэрэм хэхъо. Адыгэу IекIыб къэралыгъом исым илъэпкъ ита-рих зэригъешIенным ишыIэгъэ-

литературэр икьюо егъота? Адыгабзэм кIэлэцкIуухэмрэ ныбжыкIэхэмрэ нахышилоу фэгъэсэгъэнхэмкI сид фэдэ амалха дунаим щыдгъэфедэнхэ тэлэкыщтыр?

— Нахыбэрэ тызэххэхан, тигушуагъуу, тигуклаи къызэфэ-тотэн фае, — къышыуагъ хъакIэхэм Адыгэ Хасэм изэлукIэ. Ансамблэ цэргилюхэу «Налмэсэр», «Ислъамыр», «Кабардин-кэр», зэльашIэрэ ордыхохэр, пышынахэр Израиль къызэрэ-клохэрэм тагъэгушIо, куачIэ къытхалхъэ.

Нэпсэу Фуад диним къытегу-щыIээз, адыгэ шэн-хабзэхэмрэ быслийымэн динимрэ зэфэдэу ахильгэээрэ иеглэлукIэхэр къа-риолагъэх. Лъэпкъым итарихь, шио ылэжкыгъэр уауж къикыхэрэм альыгъээсныр ор-орэу

юфы зебгъэшыныр аш шэн-хабзэ фэхъугъ.

Кфар-Камэ щапгуъэ Натхъо Бибарс спортышхом щашIэ. Израиль ихэшыпкIыгъэ футбол командэ, ЦСКА Москва ашешIэ. «Краснодар» ЦСКА-м зэрэдешэшIтым епллынхэу тильэпкъэгъухэм загъэхъазыры.

Адыгэ Хасэм Iанэу къыщизэ-уахыгъэм лъэпкъ шхыныгъохэр къытывраяауаагъэх. Щэламэр, хъалыжъор, фэшхъафхэри зэрэгбэгъэштхэм хъакIэхэр дэгъо щыгъуазэх.

Гум лъыIэсирэ къэбархэр къызэфалогъаагъэх, нэпэепль сурэтхэр атырахыгъэх, язэпхыныгъэхэр атэптыгъаагъэх.

Адыгэ Республиком лъэпкъ юфхэмкIэ, IекIыб къэралыгъохэм ашыгъсэурэ тильэпкъэгъухэм адиряIэ зэпхыныгъэхэмкI ыкIи къебар жуугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхъаматэу Шхъэлхъо Аскэр зэхахъэм хэлэжъагъ.

Сурэтыр зэхахъэм къышытетхыгъ.

◆ ИСКУССТВЭМРЭ КІЭЛЭЦЫКУХЭМРЭ

ЯшIэнныгъэ хагъахъо

Музыкальнэ Iэмэ-псымэхэмкIэ ордышохэр къегъэогъэнхэмкIэ тыгъуасэ зэнэкъохуу. Мыекъуапэ щыкIуагъ. Адыгэ Республиком, Краснодар краим якIэлэцкIуухэм ялэпээсэнэгъэ къагъэлэгъуагъ.

Кіэлэгъаджэу Лидия Кузовенковам къызэрэтиуагъэу, Макэрэ Мадинэ, Ульяна Скрыпник, Эвелина Исаевам искусствэр ашIогъэшIэгъон. Мэкъамэхэр дэгъоу къырагъэлонхэм зыфагъасэ, зэнэкъохуухэм ахэлажъэх.

Сурэтыр итхэр: Лидия Кузовенковар, Макэрэ Мадин, Ульяна Скрыпник, Эвелина Исаевар.

● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ

Николай Остапенкэм ишIэжь

Хэгъэгу зэошхом хэлэжъагъэу, мебелышI фабрикэу «Зэкъошныгъэм» илъэсийбэрэ идиректорыгъэу Николай Остапенкэм фэгъэхыгъэ шэжь зэнэкъохуу футболь цыкIумкIэ Мыекъуапэ истадионэу ЦКЗ-м щыкIуагъ.

Спортым иветранхэр зыхэт команди 6 зэнэкъохуугъ. Псэуплэу Тульскэм иешIаклохэм 2:0-у кIэух зэлукIэгъур «Молзавод» зыфиорэм къышуахы, аэрэ чыпIэр афагъэшшошагъ. Ящэнэрэ чыпIэм икыдэхын «Мотодромынрэ» «Звездамрэ» фэбэнагъэх. ЕшIэгъу уахътэр 0:0-у аухыгъ, пенальтикI «Мотодромы» ыхыгъ.

Зэнэкъохуум исудьяу Александр Гапич зэрилтытэрэмкI, ешIэгъуэр тьшэгъюнэу зэхашаагъэх. Мыекъопэ «Зэкъошныгъэм» илъэс зэфэшхъафхэм хэтигъэхэу ЗекIогъу Муратэ, Игорь Калиниченкэм, Алексей Филипповын, нэмыхIэм Iепэлсэнэгъэ дэгъу къагъэлэгъуагъ, аэрэ чыпIэр зыхыгъэхэм ашыщых. Мэрэтикью Казбек, Рубен Нарудьян, фэшхъафхэри шуукIэ къахэшыгъэх.

ХагъэунэфыкIырэ чыпIэрэ къыдэзыхыгъэхэм шуухъафтынхэр афагъэшшошагъэх.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Зэхэзыщагъэр ыкIи къыдэзыгъэкIырэ:

Адыгэ Республиком лъэпкъ IoфхэмкIэ, IекIыб къэралхэм ашыгъсэурэ тильэпкъэхэм адиряIэ зэпхыныгъэхэмкI ѹкIи къэбар жуугъэм иамалхэмкI и Комитет Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшIэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шхъаIэм игуадзэ: 52-49-44, пшъэдэкIырэ зыхъырэ секретары: 52-16-77. E-mail: adygvoice@mail.ru

Зышаушыхытыгъэр:

Урысые Федерации хэутын IoфхэмкIэ, телерадиокъетынхэмкI ыкIи зэлъыI-ИэсикIэ амалхэмкIэ и Министрствэ и Темир-Кавказ чыпIэ гъэорышил, зэраушихыатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышаутигъэр

ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр 4023

Индексхэр 52161 52162

Зак. 570

Хэутыним узшыкIэхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00

ЗышыкIэхэнэхэх уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъаIэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаIэм игуадзэр

МэшлIэкью С. А.

ПшъэдэкIырэ зыхъырэ секретары

Гъогъо 3. Х.

